
Suna Kymäläinen (Indlæg)

Fru president, hyvät ministerit ja kollegat! Rajaesteissä on kyse tavallisten kansalaisten arjesta, varsinkin rajaseuduilla asuvien ihmisten arjesta, silloin, kun he käyttävät hyväkseen oikeuttaan vapaaseen liikkumiseen ja Pohjoismaiden vapaita työmarkkinoita. Sen vuoksi on tärkeää, että Pohjoismaiden hallitukset, Pohjoismaiden ministerineuvosto, rajaestefoorumi ja me Pohjoismaiden neuvostossa ja kaikki edustajat omissa parlamenteissamme puutumme rajaesteisiin ja toimimme johdonmukaisesti ja konkreettisesti niiden karsimiseksi.

Muistutan, että pohjoismaisen yhteistyön perussopimuksen eli Helsingin sopimuksen mukaan Pohjoismaiden kansalaisia on kohdeltava tasavertaisesti oman maan kansalaisten kanssa. Kun keväällä keskustelimme rajaesteistä kaikissa parlamenteissamme, saimme silloin todeta, että tämä ei suinkaan pidä nykypäivänä paikkaansa.

Saamme usein kuulla kansalais- ja kuluttajavaliokunnassa ongelmista, joihin ihmiset törmäävät tehtyään osan työurastaan toisessa Pohjoismaassa ja tultuaan sen jälkeen työkyvyttömiksi. Jos ihminen saa oikeuden ennenaikaiseläkkeeseen tai sairauseläkkeeseen sen perusteella, minkä maan sosiaalivakuutuksen piiriin on kuulunut, korvauskin määritetään näissä maissa kussakin erikseen. Tämän lisäksi määräykset ovat kovin erilaisia. Niinkin voi käydä, että jollekulle myönnetään sairauskorvaus yhdessä Pohjoismaassa mutta evätään toisessa. Näin ollen ihmistä, joka on työskennellyt Pohjoismaiden avoimilla työmarkkinoilla, rangaistaan siitä, että hän on muuttanut maasta toiseen, verrattuna henkilöön, joka asuu koko ajan samassa maassa. Näin emme halua kansalaisiamme kohdeltavan.

Valitettavasti olemme joutuneet parin viime vuoden aikana istunnoissamme toteamaan, että Tanska on karkottanut toisen Pohjoismaan kansalaisia, jotka ovat hakeneet maasta sosiaaliapua. Ikävintä on, että Tanska näyttää käyttävän pohjoismaista sosiaalipalvelusopimusta Pohjoismaan kansalaisia vastaan, joita siis lähtökohtaisesti pitäisi kohdella tasavertaisesti oman maan kansalaisten kanssa.

Suosituksemme Tanskan hallitukselle käytäntönsä muuttamisesta saa tukea työmarkkina- ja sosiaalisektorilla rajaesteselvityksestä, jonka työelämä- ja sosiaali- ja terveydenhuollon virkamieskomiteoiden asiantuntijaryhmä on teettänyt. Asiasta tekee haastavan, ettei Tanska pidä edellä esitettyä rajaesteenä.

Myönteistä on, että Tanskassa puhutaan karkotuksista ja tämä aihe on noussut poliittiseen keskusteluun. Me toivomme saavamme asiaan muutoksen pitämällä ongelmaa esillä. On tärkeää, että muiden Pohjoismaiden hallitukset kantavat vastuunsa ja ottavat asian esiin Tanskan kanssa.

Työ oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvoisen kohtelun toteutumiseen ei voi lakata. Ihmisten arkea haittaavien rajaesteiden raivaaminen on jatkuvasti ajankohtainen ja vaatii meiltä kaikilta aktiivista panosta nyt ja tulevaisuudessa.

Skandinavisk översättning:

Fru president, bästa ministrar och kolleger! Gränshindren berör vanliga medborgares dagliga liv, speciellt människor bosatta i gränsregionerna, då dessa utnyttjar sin rätt till fri rörlighet och den fria arbetsmarknaden i Norden. Därför är det viktigt att de nordiska regeringarna, Nordiska ministerrådet, gränshinderforumet och vi i Nordiska rådet och alla ledamöter i våra egna parlament ingriper mot gränshindren och handlar konsekvent och konkret för att avskaffa dem.

Jag påminner om att medborgarna i Norden enligt fördraget för det nordiska samarbetet, Helsingforsavtalet, bör behandlas likvärdigt med det egna landets medborgare. Då vi i våra diskuterade gränshindren i alla våra

---

parlament fick vi konstatera att detta inte alls håller streck i dag.

I medborgar- och konsumentutskottet får vi ofta höra om problem som människor stöter på då de gjort en del av sin yrkeskarriär i ett annat nordiskt land och sedan blivit arbetsoförmögna. Om man får rätt till förtidspension eller sjukpension beroende på vilket lands socialförsäkring man omfattats av, beräknas ersättningen separat i vart och ett av dessa länder. Dessutom är bestämmelserna mycket olika. Det kan också gå så att man beviljas sjukersättning i ett nordiskt land men inte i ett annat. En människa som arbetat på den öppna nordiska arbetsmarknaden bestraffas sålunda för att ha flyttat från ett land till ett annat, jämfört med en person som hela tiden bor i ett och samma land. Vi vill inte att våra medborgare ska behandlas så här.

Tyvärr har vi under de senaste åren vid våra sessioner tvingats konstatera att Danmark utvisat medborgare i andra nordiska länder som sökt socialbidrag i landet. Mest beklagligt är att Danmark verkar använda den nordiska konventionen om sociala tjänster mot nordiska medborgare, som alltså i princip borde behandlas likvärdigt med landets egna medborgare.

Vår rekommendation till den danska regeringen att ändra sin praxis får stöd i arbetsmarknads- och socialsektorn av den gränshinderrapport som en expertgrupp vid ämbetsmannakommittéerna för arbetsliv och social- och hälsovård låtit göra. Att Danmark inte ser ovannämnda fråga som ett gränshinder gör den utmanande.

Det är positivt att man i Danmark talar om utvisningarna och att frågan har lyfts upp i den politiska debatten. Vi hoppas att få en ändring i saken genom att hålla problemet på agendan. Det är viktigt att regeringarna i de andra nordiska länderna bär sitt ansvar och tar upp frågan med Danmark.

Arbetet för rättvisa och en jämlik behandling får inte upphöra. Att undanröja gränshinder som stör människor i deras dagliga liv är en ständigt aktuell fråga som kräver en aktiv insats av oss alla, nu och i framtiden.

Information

Talenummer

87

Type

Indlæg

Person

[Suna Kymäläinen](#)

Dato

31.10.12 13:16

